

Pokonać stereotypy

Raport ■ Elastyczny Pracownik – Partnerska Rodzina przedstawia wyniki opracowania „Mężczyzna polski”

Praca – dom, praca – dom. Tak wygląda życie wielu polskich kobiet. Dlaczego nie mają czasu na wyjście do teatru, spotkanie z koleżanką czy chociażby spokojne przeczytanie książki?

Także dlatego, że założyły rodzinę, wychowują dzieci, gotują, sprzątają. I zdarza się, że – choć nie samotne – to zdane są tylko na siebie. Mąż pracuje zawodowo, a po pracy... odpoczywa z gazetą lub przed telewizorem. Bo przecież odkurzanie czy zmywanie to takie niemęskie zajęcia...

Interesujące badania

Chociaż taki model rodziny był na porządku dziennym jeszcze kilkadziesiąt lat temu, teraz polscy mężczyźni coraz częściej przyjmują inną postawę. Są tacy, którym zależy na partnerstwie w rodzinie, więc dzielą się obowiązkami domowymi po równo.

Ile jest rodzin partnerskich, a ile tzw. tradycyjnych? Jacy mężczyźni zdecydowali się pomagać swoim żonom, a jacy się od nich wymigują? Postanowili to sprawdzić realizatorzy Projektu „Elastyczny Pracownik – Partnerska Rodzina”. Wyniki ankiety opracowali psycholodzy społeczni: prof. Anna Kwiatkowska ze Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej i Agnieszka Nowakowska z Uniwersytetu w Białymstoku.

O wypełnienie specjalnie opracowanej ankiety poproszono 1050 męż-

Fot. Wojciech Okrent

Na szczęście zmienia się podejście młodych mężczyzn do wychowania dzieci – 30 proc. mężczyzn deklaruje, że chciałoby zajmować się domem i rodziną dłużej.

czyn z niemal całej Polski. Pytano o ich życie rodzinne: o wykształcenie rodziców, o poglądy, o to, co należy do ich domowych obowiązków.

Po co? – Głównym celem Projektu jest wypracowanie całego systemu godzenia życia zawodowego z życiem rodzinnym – tłumaczy Agnieszka Nowakowska.

Jednak na ogół takie problemy kojarzą się przede wszystkim z kobietami. To kobieta jest „elastycznym tworem”, który pracuje, zajmu-

je się domem i dziećmi. – A gdzie jest mężczyzna? – pyta Agnieszka Nowakowska.

Dlatego właśnie postanowili sprawdzić, jak to teraz wygląda w polskich domach. Mają nadzieję, że wyniki badań przekonają „tradycjonalistów”, jak ważne jest partnerskie podejście do współmałżonka.

Mężczyzna z odkurzaczem?

Pierwszą rzeczą, jaką odkryły obie panie, było to, że postawa domowa

Dziennik

Śr. nakład 19000 egz.

Zasięg lokalny

■ Wyniki badań

- 59,1 proc. żonatych mężczyzn uważa, że najważniejszym zadaniem kobiety jest prowadzenie domu oraz wychowywanie dzieci
- 58,8 proc. mężczyzn żyjących w mieście powyżej 200 tys. mieszkańców nie zgadza się, że kobieta i mężczyzna powinni równo dzielić się obowiązkami domowymi
- 28,5 proc. mężczyzn w wieku do 26 lat uważa, że mężczyzna wykonuje prace domowe, gdy ma na to ochotę
- 30,9 proc. mężczyzn 33-37-letnich ma ochotę nie pracować zawodowo, tylko przez jakiś czas zająć się wychowywaniem dzieci i pracą w domu.

mężczyzn zależy od tego, w jakim domu się wychowali.

- Ci, którzy dorastali w tradycyjnej rodzinie, gdzie matka zajmowała się wyłącznie domem, posiadają mniej egalitarne podejście do partnera - wyjawia Agnieszka Nowakowska. - Żeby mężczyzna sam pomagał w domu, a żonie pozwolił pracować zawodowo, musi widzieć takie same rozwiązania we własnym domu rodzinnym.

Jednak na szczęście nawet ci, którzy w domu prawie nie pomagają,

widzą, że ta postawa nie jest w porządku. Przy wypełnianiu ankiety często konfabulowali.

- Deklarowali, że z chęcią zajmują się pracami domowymi - mówi Agnieszka Nowakowska. - Jednak później, przy szczegółowych pytaniach, wychodziło, że na przykład odkurzenie, zmywanie naczyń czy pranie to - ich zdaniem - czynności typowo kobiece. Tyle, że - jak wiadomo - „prawdziwy mężczyzna” kobiecą robotą nie będzie się zajmował.

Na szczęście kobieta swojego mężczyznę potrafi zmienić. Bo z ankiety wynika, że bardziej partnerskie poglądy mają ci, którzy własną rodzinę już założyli. To kawalerowie głoszą najbardziej tradycyjne poglądy!

Tata na wychowawczym

Pracująca kobieta nie może być dobrą matką - takie poglądy głoszą najczęściej mężczyźni tzw. starej daty. Na szczęście im mężczyzna młodszy i lepiej wykształcony, tym daje kobiecie większe prawo do pracy zawodowej i zarabiania pieniędzy. A nawet więcej! Okazuje się, że 30 proc. mężczyzn chciałoby zajmować się domem i rodziną dłużej.

- Deklarują, że gdyby żona zarabiała wystarczająco dużo, aby utrzymać całą rodzinę, to chętnie wzięliby kilka miesięcy urlopu wychowawczego - zdradza Agnieszka Nowakowska. ■

Dziennik

Śr. nakład 19000 egz.

Zasięg lokalny

ROZMOWA ■ Temat ojcostwa chcemy przedstawić w sposób ciepły i klarowny, czasem humorystyczny – mówi Cecylia Sadowska-Snarska

Ojciec nie tylko na plakacie – to jeden z celów naszego projektu

Kurier Poranny: Po co robicie badania sprawdzające, którzy mężczyźni pomagają swoim partnerkom w pracach domowych?

Cecylia Sadowska-Snarska, kierownik Projektu: Nasz Projekt wpisuje się w ogólnoeuropejski trend działań na rzecz lepszego godzenia życia zawodowego z życiem rodzinnym. Promocja większego zaangażowania mężczyzn w życiu rodzinnym jest jednym z kluczowych rozwiązań, obok promocji elastycznych form pracy, zwiększenia dostępu do placówek opieki nad dzieckiem i działań związanych z podtrzymaniem kwalifikacji zawodowych kobiet i mężczyzn podczas przerw wynika-

jących z pełnienia obowiązków rodzinnych. Żeby zmieniać świadomość i w końcu postawy mężczyzn, istotne znaczenie ma dobre rozpoznanie czynników demograficznych, społecznych i psychologicznych, które mogą mieć wpływ na podejmowanie przez mężczyzn ról rodzinnych. Przeprowadzone badania miały na celu identyfikację tych czynników. A to dla nas podstawa do dalszych działań w projekcie.

■ Z badań wynika, że są panowie, którzy nie dzielą prac domowych na męskie i kobiece i nie wstydzą się biegać po domu z odkurzaczem. Czy liczyacie na to, że gdy dowiedzą się o tym tzw. tradycjonaliści, to się zmienią? Co zamierzacie zrobić, żeby zachęcić mężczyzn do pomagania w domu?
– W ramach Projektu chcemy przeprowadzić ogólnopolską kampanię informacyjną, przełamującą stereotyp „ojca znajdującego się obok rodziny” poprzez promowanie

Dziennik

Śr. nakład 19000 egz.

Zasięg lokalny

zaangażowania mężczyzn w życie rodzinne. Założeniem akcji jest dotarcie w sugestywny sposób do szerokiej grupy mężczyzn wykorzystując siłę mass mediów. Tematykę „ojcostwa” zechcemy przedstawić w sposób ciepły, klarowny, czasami wręcz humorystyczny, ale z przesłaniem edukacyjnym. Mam nadzieję, że uda nam się pozyskać i zaprezentować znanych i szeroko rozpoznawalnych „ojców” w sytuacjach domowych, rodzinnych, wakacyjnych, itp. Ale będą to również plakaty, ulotki, spoty radiowe, telewizyjne, billboardy, konferencje i spotkania prasowe z mediami, itp.

Zdajemy sobie sprawę, że jednorazowa akcja medialna nie wywoła rewolucyjnych zmian w postawach mężczyzn, ale od czegoś w Polsce trzeba zacząć. Jesteśmy przekonani, że nasze działania przyczynią się co najmniej do wzrostu świadomości społecznej w kwestii aktywnej roli mężczyzny w życiu rodzinnym.

▪ **Czy Wasi projektowi partnerzy, tzn. Finowie i Hiszpanie, przeprowadzili podobne badania? Czy w tych krajach rodziny są bardziej partnerskie niż w Polsce?**

– Nasi partnerzy zagraniczni nie przeprowadzali takich badań w ramach projektu m.in. dlatego, że sytuacja i postawy mężczyzn w kwestii dzielenia się obowiązkami domowymi, w tym w opiece nad dziećmi, zostały znacznie wcześniej u nich dość dobrze zdiagnozowane. Poza tym takie badania, odmiennie niż u nas, przeprowadza się dość regularnie. Dlatego też już od wielu lat, zwłaszcza w Finlandii, podejmuje się szereg działań związanych ze zmianami postaw mężczyzn, czy to w formie medialnej kampanii informacyjnej, czy też w formie konkretnych rozwiązań systemowych, np. poprzez wprowadzenie tzw. urlopu ojcowskiego. W Finlandii ojcowie, którzy biorą ostatnie dwa tygodnie urlopu rodzicielskiego otrzymują bonus

w postaci dodatkowych 12 dni po okresie tego urlopu. W efekcie z urlopu ojcowskiego korzysta aż dwie trzecie wszystkich ojców, co można uznać za sukces. Z kolei w Hiszpanii np. interesujące są programy edukacyjne dotyczące równości płci, wdrażane na wszystkich etapach edukacji, począwszy od przedszkolaków, kończąc na studentach, jak i osobach dorosłych.

Z doświadczeń fińskich, a tym bardziej hiszpańskich, wynika, iż zmiana postaw mężczyzn dokonuje się w dość wolnym tempie. Wymaga to systematycznie podejmowanych działań. Partnerski model rodziny rzeczywiście dominuje w Finlandii, natomiast w Hiszpanii, ze względu na uwarunkowania kulturowe, mamy nadal dość mocno zakorzeniony tradycyjny model rodziny, ale to się zaczęło powoli zmieniać. W tej kwestii bliżej nam do Hiszpanów i daleko do Finów.

▪ **Dziękuję za rozmowę.**

Projekt jest realizowany przy udziale środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL.

Dziennik

Śr. nakład 19000 egz.

Zasięg lokalny

